

**Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.190/2020/5.**

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Sándor, Szegedi, Szent-Ivány, Komáromi Eversheds Sutherland Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sándor Péter ügyvéd,) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek az Ormai és Társai Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Ormai Gabriella ügyvéd) és a Bálint György Rudolf Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Bálint György Rudolf ügyvéd), továbbá dr. Peszeki Boglárka Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Peszeki Boglárka ügyvéd) által képviselt **alperes neve. (alperes címe)** alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei és szabadságmegváltás tárgyában indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 80.M.961/2018/42. számú ítéletével szemben a felperes által 43. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében a per főtárgya és az elsőfokú illeték tekintetében helybenhagyja, a perköltség vonatkozásában megváltoztatja és a felperest terhelő perköltség összegét 500.000 (ötszázezer) forintra leszállítja.

A fellebbezési eljárás 300.000 (háromszázezer) forint összegű illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az általa megállapított tényállás

- [1] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2019. szeptember 24. napján hozott 80.M.961/2018/42. számú ítéletével szabadságmegváltás megfizetésére kötelezte az alperest. A munkáltatói felmondás jogellenességének jogkövetkezményei tekintetében elutasította a keresetet és a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel a felperest kötelezte perköltség megfizetésére 18.000 euro összegben.
- [2] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes alapítója és ügyvezetője volt az alperesi gazdasági társaságnak. 2016. decemberében az alperes tulajdonosai megállapodtak az ... Limited gazdasági társasággal a társaság eladásában. A 2016. december 13-án aláírt részvény-adásvételi szerződésben a szerződő felek a vételár kifizetésének esedékességét több részletben határozták meg. Ennek megfelelően a szerződés 3.2. pontja azt tartalmazta, hogy a felperest megillető vételárrész második részlete a szerződés megkötését követő 12 hónapon belül, a harmadik részlet 24 hónapon belül válik esedékessé. A szerződés 3.2. pontja a felperest illetően a következőket tartalmazta. „...annak érdekében, hogy jogosulttá váljon a halasztott ellenértékre, a fél köteles a csoport alkalmazásában maradni legalább egy évig, és köteles együttműködni a vevővel abban, hogy a fél

ismeretei és know-how-ja átadásra kerüljön a csoport üzleti tevékenységébe. Ha a vevő az eladók bármelyikének a munkaviszonyát alapos ok nélkül felmondja, akkor a fél továbbra is jogosult marad a halasztott ellenérték teljes összegére. A félreértések elkerülése végett: a munkaviszonynak, az ismereteknek, és a know-how-nak a csoportüzleti tevékenységébe történő átadására alapított felmondása nem tekinthető alapos ok nélküli felmondásnak."

- [3] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes munkaköri feladatai alapvetően a **szoftver10**-es banki ügyvitelt kiszolgáló szoftver termékek üzembehelyezéséhez, az azt követő teszteléssel kapcsolatos szoftvertermékekhez kapcsolódtak, amelyeket kizárólag a felperes birtokolt **szoftver1.**, a **szoftver2**, a **szoftver3**, a **szoftver4**, a **szoftver5**s a **szoftver6**. Feladata ezekkel összefüggésben az általa korábbiakban felhalmozott tudás piaci szttenderdek szerinti átadása volt.
- [4] Az adásvételi szerződés aláírását követő évben 2017. március 8-án tanú 1 az alperes új ügyvezetője e-mailben arról tájékoztatta az alperesi munkatársakat, köztük a felperest, hogy a rájuk bízott feladatoknak mi a határideje. A felperes részére a tudásátadás határidejét 2017. december 31. napjában határozta meg.
- [5] 2017. március 27. napján az ügyvezető e-mailben a felperest kutatási és fejlesztési igazgatóként határozta meg, aki megosztja a széleskörű tudását a munkatársakkal. 2017. március 29-én az ügyvezető e-mailben a tudásátadáshoz kapcsolódó teljesítménymutatókat határozott meg, amely szerint a felperes feladata a **szoftver**, a **szoftver3** és a **szoftver4** tudásátadás elvégzése, a Termék Operatív Bizottság elfogadásával.
- [6] **P.M.** alperesi munkavállaló a 2017. április 19. napján továbbított e-mailben arról tájékoztatta a felperest, hogy a **szoftver** program fejlesztése és a felperes tudásának átvétele céljából alkalmazott tanú 2 alperesi munkavállaló, senior fejlesztő „megfelelő támogatás és információ hiányában szenved”. Ezért arra kérte a felperest, hogy szánjon rá időt és vezesse be munkatársát a feladatokba. 2017. június 29-én **P.M.** közölve elégedetlenségét, ismét elektronikus levélben kereste meg a felperest és kérte, hogy fordítson nagyobb figyelmet erre a feladatra. tanú 2 részére a felperes a **szoftver**-re vonatkozó tudását a munkaviszonya megszűntetéséig nem teljesen adta át, a dokumentáció is hiányos volt.
- [7] 2017. április 24-én az ügyvezető elektronikus levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy az ... részletesebb tájékoztatást kíván a tudásátadás mibenlétéről. Arra hivatkozott, hogy a szerződés megkötése óta 4 hónap telt el, a szükséges feltételek biztosítva vannak, a megfelelő embereket felvették, ezért a felperestől várják a tudásátadáshoz szükséges tervek elkészítését. Ezt a tervet az operatív bizottságnak kell bemutatni és abban rögzíteni kell a havi célkitűzéseket, mivel a tulajdonos központi jelentőségűnek és elengedhetetlennek tartja a tudásátadást. Az ügyvezető kitért arra is, hogy az akvizíció után vált nyilvánvalóvá, milyen jelentősen függenek az ügyek a felperestől. Ezért a megszerzett szoftvertermékek vagyoni értéke kiaknázásának kritikus és központi elemévé vált a felperesi tudásátadás. A **szoftver**, **szoftver3**, **szoftver4** és **szoftver5** kapcsán az ügyvezető figyelmeztette a felperest, amennyiben a tudásátadás nem történik meg 2017. év végéig a kitűzött célkitűzéseknek megfelelően, abban az esetben az új tulajdonosnak joga van visszatartani a vételár további részleteit.
- [8] 2017. április 26-án az ügyvezető újabb elektronikus levelet írt a felperesnek, amelyben hangsúlyozta a tudásátadással kapcsolatos célok fontosságát. A felperes az ügyvezetőnek írt, 2017. július 24.

napiján küldött levélben a teljesítményértékelésekkel összefüggésben megjegyezte, hogy nem lepne meg, ha valaki, saját magát is beleértve a társaságnál nullát kapna a teljesítményértékelésre.

- [9] **K.P.** 2017. szeptember 20-án írt e-mailt a felperesnek, amelyben tájékoztatta arról, hogy több olyan termék is van, amelyek alkalmazása kritikusan függ a felperestől. Kifejtette, a tudásátadás tekintetében a felperes személye kiemelkedő és hangsúlyos, elérhetősége és tenni akarása szükséges ahhoz, hogy a tennivalók befejeződjenek. Részletesen közölte a tudásátadás dokumentálásával kapcsolatos elvárásait, utalt arra, hogy ezt már többször is megvitatták. Eszerint szakemberekre is szükség van, ezen kívül nagyon fontos egy világos terv a tudásátadásról, mivel a felperes az egyetlen, aki teljes képpel rendelkezik a termékek használhatóságát, működését illető valamennyi kérdésben. Mindezeket a 2.7 termékfejlesztés piacra vitele érdekében is sürgette.
- [10] Ezt követően 2017. október 2-án **K.P.** azt hangsúlyozta, hogy a **szoftver7** és a **szoftver8** fejlesztését érintő információkat a felperes csak néhány embernek mutatja meg, ami nem elfogadható. A tudásátadásnak nemcsak a munkatársak felé kell irányulnia, mivel szükséges a tervdokumentáció is, ami akármilyen formátumban történhet. A szakemberek által készített tervdokumentáció is feltétele a hatékony tudásátadásnak, ezzel párhuzamosan kell történnie az emberek képzésének. Mindezek alapján sürgette a tudásátadás befejezését.
- [11] Ezt követően a felperes 2017. november 9-én küldött elektronikus levelet az ügyvezetőnek, amelyben - konkrétumokra hivatkozva - tájékoztatta a tudásátadás állásáról és közölte, hogy azt a terveknek megfelelően november végéig befejezi.
- [12] 2017. november 10-i e-mailjében **K.P.** azt közölte az ügyvezetővel, hogy a dokumentáció messze van a kész állapottól, a tudásátadást pedig csak bizonyos programok, fejlesztések teljes átadása esetén lehet befejezottnak tekinteni, vagyis abban az esetben, ha az új fejlesztések (**szoftver9**) önállóan megvalósulnak. Levelében kifejtette, a tudásátadás akkor befejezett, ha a 2.6 kiadásban talált hibákat a felperesen kívül más is meg tudja oldani.
- [13] 2017. november 24-én kelt e-mailjében **V.T.** alperesi munkavállaló azt hangsúlyozta, hogy felperes az egyetlen személy, akinek a fejében van a tudás, ami akkor tekinthető átadottnak, amennyiben a felperes közreműködésére már nem lesz szükség a programok használata során. **K.P.** pedig ismételtén tájékoztatta az ügyvezetőt, hogy a ... **szoftver10** kulcsfontosságú elem, amiről a legmélyebb tudással a felperes rendelkezik és valószínűleg más nem is fogja megtanulni.
- [14] Mindezen előzményeket követően az alperes a 2017. december 1-jén kelt felmondással -azonnali hatállyal - megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint a felperesnek a részvény adásvételi szerződés eredménye értelmében át kellett adnia az ismereteket, a know-how-t a csoport üzleti tevékenységéhez kapcsolódóan, amelyre nem került sor, tehát a feladat nem lett teljesítve. Az alperes a jogviszonyt megszüntető intézkedésében ajánlatot tett a felperes számára annak érdekében, hogy külső munkatársként végezze el a tudásátadást és ennek következtében lehetővé váljon számára az elmaradt vételár-részletek kifizetése. A felperes ezt az ajánlatot visszautasította. Ezt követően az alperes újabb ajánlatot fogalmazott meg 2017. december 12-én, a felperes azonban ezt az ajánlatot sem fogadta el. Ezt követően a felperes is megfogalmazott egy tudásátadással kapcsolatos ajánlatot az alperes részére 2017. december 14-i levelében, azonban ez alapján sem jött létre megállapodás a felek között.

- [15] Az elsőfokú bíróság mindezen tényekre tekintettel a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1), (2) bekezdése, 64. § (2) bekezdése, 84. § (1) bekezdése alapján vizsgálta az azonnali hatályú felmondás jogellenességét, figyelemmel az MK. 95. számú állásfoglalásban kifejtettekre.
- [16] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a tudásátadás határideje 2017. november vége volt, mivel a felperes ezt a határidőt maga vállalta a 2017. november 9-ei, ügyvezetőnek címzett levelében. Ez az időpont azonban eredménytelenül telt el annak ellenére, hogy a felperes mindvégig tisztában volt a feladataival és az alperes több alkalommal is felhívta azok teljesítésére. A felek 2017. december 31. napját jelölték meg eredetileg, amelyet azonban a felperes úgy módosított, hogy november végére vállalta a teljesítést. A november végi határidőhöz képest az alperes 15 napon belül élhetett az azonnal hatályú felmondás jogával, vagyis a 2017. december 1-jei intézkedés nem volt elkésztett.
- [17] Az azonnali hatályú felmondás indokát illetően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az abban megfogalmazott, a tudásátadás elmaradásával kapcsolatos megállapítás valós-e; amennyiben igen, az a munkaviszonnyal összefüggő lényeges kötelezettség szándékos, vagy súlyosan gondatlan megszegéseként értékelhető-e.
- [18] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adásvételi szerződésből és a felek közötti levelezésekből az következett, hogy a tudásátadás a felperes munkaköri kötelezettségét képezte. A részvény adásvételi szerződés alapján egyértelműen köteles volt együttműködni az alperessel a saját ismeretei és know-how-ja átadása érdekében. Nem találta elfogadhatónak, hogy az adásvételi szerződés alapján a felperesnek nem a tudása átadására, csupán az ebben való közreműködésre volt kötelezettsége. A felek között ugyanis nem volt vitatott, hogy az alperes működéséhez lényeges és alapvető volt a felperes birtokában lévő informatikai tudás átadása. A felperes ezzel nyilvánvalóan tisztában volt, amelyet alátámasztott a 2017. április 26-i levele, melyben azt erősítette meg, a tudásnak több olyan eleme van, amelyek egyedül tőle függenek a kérdéses programokkal összefüggésben.
- [19] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság kétséget kizáróan megállapíthatónak találta, hogy a felperes feladatát képezte a korábban általa felhalmozott tudás átadása, az ebben való együttműködés. A tudás átadását csak befejezett folyamatként lehetett értékelni, vagyis oly módon, hogy azt a felperes átadja-e az alperesi munkavállalóknak. Az alperes működéséhez szükséges tudással szinte kizárólag a felperes rendelkezett, ezért nyilvánvalóan aktívan kellett részt vennie a tudás átadásában úgy, hogy az általa felhalmozott szakmai tudást az alperes által elvárt módon adja át.
- [20] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak azt a felperesi előadást, hogy nem kapott megfelelő támogatást, iránymutatást és segítséget a feladata elvégzéséhez, illetőleg az alperes nem biztosította a tárgyi és a személyi feltételeket. Ezzel kapcsolatban értékelte a tanúk vallomását, továbbá azt, hogy **K.P.**, tanú 2, **F.A.** és **V.T.** is ezért került felvételre az alpereshez. **F.A.** feladatát kifejezetten a **szoftver** fejlesztése képezte. tanú 2 feladata is ezzel függött össze, hiszen a hivatkozott levelében **P.M.** is azt írta, hogy támogatás és információ hiányában dolgozott, mivel a felperes nem vonta be a feladatok ellátásába.
- [21] Az elsőfokú bíróság kiemelkedő jelentőséget tulajdonított annak, hogy az alperes többször írásban felhívta a felperest a feladat elvégzésére, közölte az elvárásokat és arról is részletesen tájékoztatta, hogy mit tekint tudásátadásnak. Ennek ellenére **K.P.** a 2017. október 2-i levelében azt közölte a felperessel, nem helyes, hogy csak néhány embernek mutat meg dolgokat. Részletes tájékoztatást

közölt a felperessel a dokumentáció, a tudásátadás hiányosságai kapcsán közölve, hogy mindez prioritás az alperesnél. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes kellő részletességgel, konkrét elvárások mentén lett tájékoztatva a tudásátadás szükségességéről, annak módszereiről is. Ebből következően nem volt bizonyított, hogy az alperes egy konkrét szoftver alkalmazását kötötte ki a tudásátadás rögzítésére, mert ezt semmilyen egyéb bizonyíték a perben nem támasztotta alá. A felperes állításával szemben **K.P.** az október 2-ai e-mailben kifejezetten azt közölte, hogy akármilyen formátumban dokumentálható a tudás.

- [22] A tudásátadás eredményességét illetően az elsőfokú bíróság a tanúvallomásoknak is jelentőséget tulajdonított, akik egybehangzóan a felmondásban hivatkozott alperesi előadást támasztották alá, vagyis azt, hogy nem került sor a teljes tudásátadásra. tanú 2 a tanúvallomásában azt adta elő, hogy „odáig nem sikerült eljutni, hogy minden tudás átkerüljön...”, illetve „Dokumentáció nem volt, illetve nem teljes...”. **F.A.** vallomásában szintén arról nyilatkozott, hogy a dokumentáció hiányos volt, illetőleg kevés idő volt az egyeztetésre, a dokumentálásra. Szintén a felmondásban foglaltak valóságát támasztotta alá **M.D.** globális operatív igazgató tanúvallomása, aki előadta, hogy a tudástranszfer nem teljesült, **G.S.** globális kiszolgálási igazgató szintén azt állította, hogy az alperes nem rendelkezett a termékek átadására, a termékek használatára vonatkozó dokumentációval, hivatalos felhasználói könyvet sem tudtak adni az ügyfeleknek. Mindez megnehezítette a programok használatát, beállítását, az ügyfelek kiszolgálását.
- [23] A részleges tudásátadás elismeréseként értékelte az elsőfokú bíróság a felperes 2017. december 14-i levelét is, amelyben azt vállalta, válaszol minden tudástranszferrel kapcsolatos kérdésre akár szóban, akár írásban. A felperes azt is leírta, hogy már igen sok ismeret van a fejlesztőknél és sok minden van dokumentálva. A csapat mérete és szakértelme, az új alkalmazottaknál a tempó felgyorsítása azonban nem volt elegendő ahhoz, hogy elérjék a teljes függetlenséget. Ezért ajánlotta fel, hogy mindezt fel tudja gyorsítani a magyarázataival és a dokumentációval. Az elsőfokú bíróság ebből arra következtetett, hogy a felperes sem állította a tudástranszfer teljes körű megtörténtét amikor elismerte, hogy a szakmai csapat nem tud tőle függetlenül tevékenykedni. Ez az önállóság a felperes leveléből következően még 2017. december 14-ig sem valósult meg, vagyis a felperes nem teljesítette a kötelezettségét.
- [24] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, a felperes számára ismert volt, hogy az alperes jövőbeli működése a szakmai tudása megfelelő átadásán múlik. A felperes tehát súlyosan gondatlanul járt el, amikor a tudását ennek ellenére nem teljeskörűen bocsátotta az alperes rendelkezésére. Mindez a munkaviszonyból eredő olyan súlyos kötelezettségszegés volt, amellyel arányban állt annak azonnali hatállyal történő megszüntetése, mivel az alperes több alkalommal is felhívta a felperes figyelmét a feladata alapvető fontosságára és az idő előrehaladtával bármilyen dokumentációt elfogadhatónak tartott.
- [25] Arra hivatkozva, hogy az azonnali hatályú felmondás indoka valós és okszerű volt, a joggal való visszaélés megállapítására az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget. A szabadságmegváltás megfizetésére a kereseti kérelem alapján kötelezte az alperest az Mt. 125. §-ára hivatkozva.

A felperes fellebbezése

- [26] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak - a keresetet elutasító részében történő - megváltoztatását és az azonnal hatályú felmondás

jogkövetkezményei tárgyában a keresetnek megfelelő döntés meghozatalát kérte. Másodlagosan a perköltség tekintetében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását.

- [27] Kifejtette, az elsőfokú bíróság több jogellenes, illetve iratellenes megállapítás alapján téves jogi következtetések levonásával, illetőleg egyes bizonyítékok indokolatlan mellőzésével jogszabálysértő érdemi döntést hozott. Az elsőfokú bíróság kizárólag az alperes álláspontját megerősítő tényállási elemeket, illetve bizonyítékokat emelte ki az ítélete indokolásában. Az indokolási kötelezettséget megsértve mellőzte a felperesi bizonyítékok értékelését. Ebből következően az általa megállapított tényállás hiányos, több kérdésben valótlan és egyoldalú.
- [28] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a tudásátadás teljesítésének határideje 2017. november 30. napja volt, mivel eredménykötelemként értékelte a kötelezettségeit az Mt. 66. § (2) bekezdése ellenére. A felperes lényegesnek találta, hogy a tudásátadás határidejéről a felek nem állapodtak meg, az alperes az átadás menetéről tervet sem készített. Az elsőfokú bíróság a november végét fogadta el teljesítési határidőnek, holott erre egyik fél sem hivatkozott a perben. Az alperes ugyanis a 2017. december 31-i határidőre hivatkozott, a felperes levelében írt november végi határidőre nem is reagált. Az adásvételi szerződés, a munkaszerződése és munkaköri leírása sem tartalmazott határidőt a tudásátadásra, emiatt alapvetően 2017. december 31. napját sem lehetett teljesítési határidőnek tekinteni. Ezt támasztotta alá tanú 2 tanúvallomása is, aki maga is azt adta elő, hogy semmilyen határidőről nem tudott.
- [29] Az ügyvezető 2017. március 8-i levele nem a felperes munkaköri kötelezettségével összefüggő határidőre, hanem a bónusz szabályzattal kapcsolatos feladatok határidejére vonatkozott. A bónusz feltételek elmaradása viszont semmiképpen nem eredményezheti a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetését. A december végi határidő amiatt sem lehetett irányadó, mert az ügyvezető 2017. április 24-i levelében megadott határidőket nem fogadta el és ezt a tényt az alperes tudomásul vette. Mindezekre tekintettel a felperes vitatta a szubjektív határidővel kapcsolatos elsőfokú ítéleti álláspontot, mivel azt sem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság mit tekintett a határidő kezdő napjának, tehát az indokolási kötelezettségének sem tett eleget.
- [30] A felperes 2017. november 9-ei e-mailjének azért volt jelentősége, mert ebben készre jelentette a tudásátadást, ettől az időponttól volt lehetősége az alperesnek az azonnali hatályú felmondásra. A november 9-ei leveléhez képest nem kapott visszajelzést, de ezt megelőzően is folyamatosan együttműködő volt, havi jelentésekben tájékoztatta az alperest az elvégzett munkákról, melyre az alperes nem reagált. E tényeket azonban az elsőfokú bíróság meg sem említette az ítélet indokolásában. Ebből következően megalapozatlanul tekintette a november végi határidőt a szubjektív határidő kezdő időpontjának, mivel az alperesi ügyvezető már 2017. november 9-én birtokában volt minden olyan információnak, ami alapján december 1-jén már elkéssetten intézkedett a jogviszony megszüntetéséről.
- [31] Az elsőfokú bíróság a felmondási indok érdemét illetően is hiányosan értékelte a bizonyítékokat, amikor arra a megállapításra jutott, nem álltak fenn azok az akadályozó tényezők a teljesítés során, amelyekre hivatkozott. Az alperes nem bizonyította az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott valamennyi törvényi feltétel fennállását, illetve ezeket nem is vizsgálta megfelelően az elsőfokú bíróság.
- [32] A felperes vitatta az elsőfokú bíróság álláspontját a tudásátadással kapcsolatos magatartása tekintetében is. Az adásvételi szerződés alapján ugyanis csupán közreműködési kötelezettség

terhelte és egy évig munkaviszonyban kellett maradnia az alperessel. A szerződésben meghatározott határidő nem a tudás átadására, hanem a munkaviszony fenntartására vonatkozott. A szerződésben meghatározott közreműködés egy folyamatos együttműködő tevékenységet feltételezett és nem konkrét eredmény elérésére vonatkozott, hiszen az munkaviszonyra nem is jellemző.

- [33] Az alperes nem határozott meg egyértelmű elvárásokat, konkrét kritériumokat, az ügyvezető 2017. áprilisi e-mailje arról szólt, hogy szaktudás hiányában a felperestől várta el terv készítését. Az ezzel kapcsolatos kötelezettség azonban az alperest, mint munkáltatót terhelte. Objektív kritériumok felállítása hiányában kötelezettségszegését nem lehetett megállapítani. A tudásátadás dokumentálásával kapcsolatos e-mailek 2017. szeptember és október időszakában keletkeztek. A befejezés elmaradása alapvetően a személyi, illetve a létszám problémákkal függött össze. Mindezt a tanúvallomások és a perben csatolt levelek is alátámasztották.
- [34] A tudásátadással kapcsolatos feladatok tanú 2re maradtak **F.A.** távozása után, aki azonban a kolléga távozásával kapcsolatos hiányt is próbálta ellátni. **K.P.** a tudásátadásban nem vett részt, kizárólag a dokumentálási platformokban dolgozott. **V.T.** pedig a felperes távozását megelőzően helyezkedett el az alperesnél és kizárólag a dokumentálási platformokban dolgozott. Ugyanakkor a folyamatos létszámhiányt az ügyvezető sem vitatta, illetőleg azt tanú 2 és **F.A.** tanúvallomása is megerősítette.
- [35] Az elsőfokú bíróság azt a lényeges ellentmondást sem oldotta fel a bizonyítékok értékelésekor, hogy **P.M.** e-mailjével ellentétben **K.J.** a tanúvallomásában azt adta elő, együttműködött vele és a szükséges információkat átadta. A kapacitáshiány mellett figyelembe kellett volna venni, hogy számos más feladata is volt, több kiküldetésen is részt kellett vennie, ezt jelezte is a munkáltató felé.
- [36] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott valamennyi körülmény értékelését. Lényeges, hogy az elvárt teljesítmény elmaradása miatt még rendes felmondás sem bocsátható ki. Az alperes által közölt indokolásból pedig egyáltalán nem derült ki, hogy miért volt indokolt a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetése. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért tekintette súlyosan gondatlannak a magatartását, hiszen folyamatos levelezés zajlott a felek között, kommunikálta a problémákat, segítséget kért, teljesítmény riportokat készített. A kötelezettségszegés jelentős mértékére vonatkozóan sem közölt indokokat az elsőfokú bíróság. Az egész tudásátadási folyamatnak nem voltak objektív módon meghatározható kritériumai, ezért az alperes bármilyen eredményre reagálhatott úgy, hogy az nem megfelelő. Mindezt alátámasztotta az a 2017. november 10-11-i belső levelezés is, ami a teljesítés elfogadottságával volt kapcsolatban.
- [37] Amennyiben a 2017. november 10-ét követő belső levelezés szerint az alperes úgy ítélte meg, hogy a november végi tudásátadás nem valósul meg, abban az esetben ezt jelezni kellett volna azonnali hatályú felmondás helyett. Nem volt bizonyított, hogy a tudásátadás olyan lényeges kötelezettségnek minősült, amely az alperes jövőbeli működését befolyásolta.
- [38] A felperes súlyos eljárási szabálysértésnek tekintette, hogy az elsőfokú bíróság az Mt. 7. § (1) bekezdésével összefüggő kereseti hivatkozást érdemben nem bírálta el. Nem állapított meg tényeket abban a körben, hogy az alperes az elbocsátással mentesülni akart az adásvételi szerződésben meghatározott teljes vételár megfizetése alól. Az MK. 95 számú állásfoglalás IV. pontját és a joggal való visszaélés tilalmának megsértésével kapcsolatos munkaügyi perekben felmerült egyes kérdésekről szóló 5/2017. (XI. 28.) KMK véleményt figyelembe véve, éppen azért kellett volna vizsgálni a joggal való visszaélés kérdését, mert a felmondás indokát a bíróság jogszerűnek találta.

- [39] A joggal való visszaélés tényét alátámasztotta, hogy az alperes már az azonnali hatályú felmondásban felajánlotta a további foglalkoztatást. Az alperes jogellenes magatartását támasztotta alá az a tény is, hogy a másik két tulajdonos számára is megtagadta a vételárhátralék kifizetését a cég kedvezőtlen teljesítményére hivatkozva.
- [40] A felperes fellebbezésében az alperest megillető perköltség összegének a mérséklését is kérte a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (2) bekezdésére hivatkozva. Érvelése szerint a megállapított ügyvédi költség nem állt arányban a ténylegesen elvégzett jogi képviselési tevékenységgel. Költségfelszámítást az alperesi jogi képviselők nem nyújtották be, ugyanakkor nem merülhetett fel nagyságrendekkel több munka, mint ami a felperesi jogi képviselőnél felmerült. Az alperes olyan tanúk meghallgatását kezdeményezte, ami jelentős költségeket okozott, ugyanakkor az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolta. Ésszerűtlen, felesleges költségek merültek fel az elsőfokú bíróság kárenyhítésre vonatkozó tájékoztatása miatt is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

- [41] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.
- [42] Az elsőfokú bíróság helyesen, a bizonyítékoknak megfelelően állapította meg a tényeket és jogszerűen járt el az Mt. 7. §-ába tartozó kérdések vizsgálata körében is. A tényállást nem előre felállított koncepció, hanem a bizonyítékok értékelése és szabad mérlegelése alapján állapította meg. Önmagában azért, mert az ítéletében nem sorolta fel az általa nem relevánsnak tekintett bizonyítékokat, nem minősül a döntés jogszabálysértőnek.
- [43] Az elsőfokú eljárás során bizonyította, hogy a felperes tudásának átadása nélkül az alperesi befektetés értéktelenné vált. Az alperest felvásárló cégcsoport minden tőle telhetőt megtett a veszteségek mérséklésére, rendezésére. A felperes is tisztában volt azzal, hogy nem szakmai befektetők veszik meg a céget, emiatt tudnia kellett, hogy a tudásátadás elmaradása milyen helyzetet eredményez.
- [44] Az azonnali hatályú felmondást határidőben bocsátotta ki, mellyel kapcsolatban helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság. Annak volt jelentősége, hogy mikor vált világossá az, hogy a tudásátadás már nem fog megtörténni. A felperes maga vállalta a november 30-i határidőt, a december 31-i időpontnak az azonnali hatályú felmondás szempontjából nem volt jelentősége. A november 7-i, 10-i és 24-i levelezést illetően nem volt jelentősége annak, hogy arról a felperes nem szerzett tudomást, mivel nem a felperes tudomásszerzése alapozta meg az azonnali hatályú felmondás gyakorlásának határidejét.
- [45] A tudásátadás érdemét illetően az alperes fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait. Érvelése szerint a felperes igyekezett alábecsülni a tudásátadás jelentőségét, ugyanakkor az elsőfokú eljárás során bizonyított volt, hogy a tudásátadás volt az egyetlen és lényeges munkaszerződéssel összefüggő kötelezettsége. A felperes nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy milyen módszerekkel és hogyan lehet a leghatékonyabban rendelkezésre bocsátani a tudását, illetve azzal, hogy az alperest felvásárló pénzügyi befektetők szakismeretet kívántak venni, és nem egy önmagában értéktelen gazdasági társaságot. Nem volt elvárható a részleges teljesítés elfogása, ezért megalapozott volt a jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetése. Az alperes együttműködő volt és szüksége volt

a felperes tudására a munkaviszony megszüntetését követően is és világossá tette a felperes számára, hogy a tudásátadás megtörténte esetére kifizeti a vételár hátralékot.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

- [46] A felperes fellebbezése a perköltség tekintetében alapos, egyebekben alaptalan.
- [47] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást helyesen állapította meg. Az irányadó jogszabályok alapján és azok helyes értelmezésével érdemben jogszerű döntést hozott.
- [48] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. A felek között nem volt vitatott, hogy az adásvételi szerződésben meghatározott tudásátadás a felperes munkaköri feladatát képezte.
- [49] A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a 15 napos szubjektív határidő elmulasztására. Az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított jelentőséget a felek közötti levelezésnek, amely lényeges részeit rögzítette is a tényállás részeként. Ez alapján a felperes a 2017. november 9. napján írt e-mailben 2017. november végét jelölte meg olyan időpontként, amelyre készen, befejezettnak minősítette a tudásátadást. Az alperes hallgatólagosan jóváhagyta ezt az előrehozott határidőt, amit altámasztott az alperesi munkatársak november 10. és 24. között lefolytatott levelezése.
- [50] Tévesen állította a felperes, hogy az alperes korábban egyáltalán nem adott határidőt a feladat elvégzésére. Az adásvételi szerződésből megállapítható volt, hogy a felek ennek időtartamát egy évben határozták meg. Ezzel összhangban az ügyvezető a 2017. április 24-ei e-mailben emlékeztette a felperest arra, hogy amennyiben a tudásátadás nem éri el 2017. év végéig a kívánt célkitűzéseket, az új tulajdonos visszatartja a további kifizetéseket.
- [51] Az eredetileg 2017. év végében meghatározott határidőt tehát a felperes hozta előbbre, amelyet az alperes elfogadott. Az alperes ügyvezetője e határidő várható eredménytelenségét a munkatársakkal történt levelezésre figyelemmel értékelte és 2017. december 1-jén vonta le a következtetéseket. A határidőt illetően jelentősége volt annak, hogy az ügyvezető a bíróságon tett nyilatkozatában azt adta elő, a kollégákkal történt egyeztetés alapján november 24-én vált számára nyilvánvalóvá a tudásátadás befejezésének elmaradása, illetve befejezetlen volta (80.M.961/2018/27. jkv.). Az alperes részéről tehát nem történt indokolatlan késedelem, a helyzet tisztázását, a kollégák véleményének beszerzését követően az ügyvezető a jogszabályban biztosított határidőben élt az azonnali hatályú felmondás jogával.
- [52] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy e feladat lényeges voltára alapvetően abból lehetett következtetni, hogy ezt a kérdést a felek az adásvételi szerződés részeként szabályozták, és annak megvalósulásától tették függővé a vételár teljes összegének a megfizetését. Emiatt még a későbbi levelezések hiányában is nyilvánvalóvá kellett válnia a felperes számára, hogy a tudásátadás kulcsfontosságú kérdés a céget megvásárló befektető számára. A 2017. évi levelezések tartalma - a felperes sürgetései, a dokumentálási kötelezettség, az ütemterv elkészítése, a munkavállalókkal történő együttműködés értékelése - nem hagytak kétséget afelől, hogy az alperes alapvetőnek és fontosnak tekintette a felperes tudásának átadásával kapcsolatos feladatait a társaság működése szempontjából.

- [53] Az alperes az azonnali hatályú felmondás indokolásában az adásvételi szerződésre utalva állította a teljesítés elmaradását a következők szerint: „...a 2016. december 13-án létrejött részvény adásvételi szerződésre hivatkozunk, amely alapján át kellett adnod az ismereteket és a know-how-t a csoport üzleti tevékenységéhez. A legnagyobb sajnálatunkra ez nem került teljesítésre” Ezt a közlést nem lehetett általános, a teljesítmény nem megfelelő voltára történt felmondási hivatkozásnak tekinteni. Az alperes az adásvételi szerződésben világossá tette a felperes feladatát. Megjegyzendő ezt közel egy év alatt a felperes sem tette kérdésessé. Egyetlen levélben sem állította, hogy nem tudja mi a feladata. Mindezek alapján a felek által közösen meghatározott kötelezettség nem teljesítésére alapított felmondási indok megfelelt a világos és kellően konkrét indokolás követelményének.
- [54] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben is, hogy a felperes a tudás, illetőleg a know-how átadásával kapcsolatban nem csupán együttműködésre volt köteles. A felperes nem pusztán egy munkavállaló volt a sok közül, hanem a cég alapítója, korábbi tulajdonosa, a cég értékét adó szoftverek fejlesztője és minden releváns információ birtokosa. A felek éppen ezért rögzítették azt a célt, hogy a felperes ismeretei és a know-how kerüljön átadásra a befektetői csoport részére. Mindebből következően a felperes magatartását, illetőleg az azonnali hatályú felmondást arra figyelemmel kellett értékelni, hogy a felperes az alapvető munkaköri kötelezettségeként meghatározott tudásátadást megvalósította-e. Amennyiben történt kötelezettségszegés, ez jelentős mértékű volt-e és a felperesnek mennyiben volt felróható.
- [55] A felperes a peres eljárás során a felperes sem állította, hogy teljesen és maradéktalanul megtörtént a tudásátadás a részéről, beadványaiban a létszámmal és a dokumentálással kapcsolatos nehézségekre hivatkozott. A csatolt havi jelentések érdemben nem befolyásolták az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét tekintettel a felperes említett elismerésére és arra, hogy a tanúk sem tettek a tudásátadás eredményességére, befejezett voltára irányuló nyilatkozatot, az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben sem sértette az ügy érdemi elbírálására kihatóan a bizonyítékok értékelésével összefüggő kötelezettségeit.
- [56] Mindezek alapján indokolt és szükséges volt annak vizsgálata, hogy a felperes által hivatkozott körülmények, akadályok, személyi és tárgyi feltételek mennyiben befolyásolták a felelősségét. Erre a kérdésre az elsőfokú bíróság egyébként több vonatkozásban kitért az ítélete indokolásában, kifejtette, a felperes hivatkozását nem találta alaposnak abban a kérdésben, hogy nem kapott iránymutatást, segítséget, nem voltak biztosítva számára a személyi és tárgyi feltételek.
- [57] Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben helyesen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, melyek szerint az alperes több alkalommal, hangsúlyozottan felhívta a felperes figyelmét a tudásátadás jelentőségére. Ezzel kapcsolatban helyesen hivatkozott a felek közötti levelezés tartalmára. Ennek kapcsán a másodfokú bíróság is kiemeli, hogy **K.P.** a 2017. október 2-i levelében arra hivatkozott, hogy dokumentálni kell a termék tervezését olyan formában, ahogy működik. Kifejezetten hangsúlyozta, ahhoz, hogy a tudásátadás hatékony legyen, szükséges a terméktervek dokumentálása és ezzel párhuzamosan az emberek képzése. A kettő tevékenység tehát egymástól függetlenül is létezett és ennek fontosságát az alperes jelezte a felperes számára. A levélből az is megállapítható volt, kifejezetten úgy értékelték, hogy a felperes akadályozza a tudásátadás megvalósulását, ugyanakkor **K.P.** arra kérte a felperest, írja le a tudásátadással kapcsolatos teendőket, a tudását, és készítsen ütemtervet. A tudásátadás fontosságára egyébként **K.P.** korábban, a 2017. szeptember 20-i levelében is felhívta a felperes figyelmét.

- [58] Mindezekre tekintettel az alperes alappal várta el a felperestől az aktív, kezdeményező együttműködést, mivel a felperes volt az egyetlen személy, aki teljes információval rendelkezett valamennyi releváns termék vonatkozásában. Megjegyzendő, ennek fontosságára már az ügyvezető is felhívta a felperes figyelmét a 2017. április 24-i levelében, amikor részletesebb tervet kért arra vonatkozóan milyen módon tudja a felperes a tudását átadni a 2016. decemberében eladott szoftvertermékek vagyoni értékének kiaknázása érdekében.
- [59] A másodfokú bíróság a felperes 2017. november 9-ei e-mailje alapján is bizonyítottnak találta, a felperes elismerte, a tudásátadás nem fejeződött be, hiszen az elektronikus üzenetben ő maga is utalt azokra a szoftverekre, ahol a szükséges információk átadása nem történt meg.
- [60] A tudásátadás eredményét illetően a másodfokú bíróság jelentőséget tulajdonított a bizonyítékok körében **M.D.** és **G.S.** tanúvallomásának is. Mindkét tanú globális vezetőként rálátott az alperes tevékenységére és azt adták elő, hogy a dokumentáció és a tudásátadás nem valósult meg teljesen, tehát nem volt befejezett. Mindez kihatott a termékértékesítés, illetőleg az ügyfelek kiszolgálásának folyamatára is.
- [61] A másodfokú bíróság mindezek alapján egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is abban, hogy a tudásátadás befejezettsége attól függött, a cég mennyiben képes függetlenedni a felperestől. Ez az állapot azonban még 2017. december 14. napján sem állt fenn, hiszen a felperes pontosan a hiányzó tudás átadása érdekében tett együttműködésre vonatkozó ajánlatot az alperes részére, a tudásátadás érdemi befejezése érdekében.
- [62] Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte az Mt. 78. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállását is. Helyesen fejtette ki, hogy a felperes munkaviszonyból származó lényeges kötelezettsége volt az általa birtokolt tudás átadása. E kötelezettség súlyosan gondatlan megsértése megállapítható volt, mivel az alperes folyamatosan jelezte a felperes számára, hogy az eredményeket nem találja elégségesnek. A felperes nem tett meg mindent sem a tudás munkavállalók részére történő átadása, sem az információ dokumentálása érdekében.
- [63] A felperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően utasította el a rendeltetéssellenes joggyakorlással összefüggő kereseti kérelmét. Az alperes a perben bizonyította az azonnali hatályú felmondásban meghatározott kötelezettségszegést. Az indokolás jogszerűsége önmagában is cáfolta, hogy a jogviszony megszüntetése más okból történt. A felperes a joggal való visszaélés körében arra hivatkozott, az alperes azért bocsátotta el, hogy az adásvételi szerződésben meghatározott időpontban már ne álljon fenn a munkaviszonya, így mentesüljön a vételárhátralék megfizetése alól. Ezt a mögöttes jogellenes szándékot azonban éppen azért nem lehetett megállapítani, mert az alperes bizonyította, hogy az azonnali hatályú felmondásra többszöri figyelmeztetést követően a tudásátadás befejezetlen volta miatt került sor. A felperes hivatkozását cáfolta az a tény is, hogy az alperes további együttműködést ajánlott annak érdekében, hogy a vételárhátralékot megfizesse, illetve a felperes a tudását teljes mértékben átadja.
- [64] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a felmondásra vonatkozó részében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta a jogi indokolás fenti kiegészítésével
- [65] A másodfokú bíróság a perköltségre vonatkozó fellebbezést alaposnak találta. Az elsőfokú bíróság által megállapított 18.000 euro összeg forintban átszámítva az elsőfokú ítélet meghozatalának

napján érvényes MNB árfolyam (333 forint) adatai szerint 5.994.000 millió forint volt, ami kirívóan és aránytalanul nagy összegnek minősült a pertárgy értékéhez és a perben kifejtett jogi tevékenységhez képest is. Az ügyvédi munkadíj megállapítása körében irányadó mérlegelési szempontokra figyelemmel (BH2003.136.) a per tárgya, a lefolytatott bizonyítás terjedelme és a jogi képviselők által készített beadványok munkaigényes volta sem tették indokolttá a pertárgyérték (3.750.000 forint) többszörösének megfelelő perköltség megállapítását. Az alperes jogi képviselők nem csatolták a munkadíjra vonatkozó megállapodást, illetve nem igazolták a kifizetés pénznemét sem. A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alkalmazásával a fentiekkel arányban álló összegnek 500.000 forintot tekintett és ennek megfelelően szállította le az alperest megillető elsőfokú perköltség összegét.

- [66] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján - a fentiek szerint - megváltoztatta.

Záró rendelkezések

- [67] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a fellebbezési eljárásban a per érdemét illetően pervesztes lett. Az alperes azonban a másodfokú eljárásban nem számította fel a költségeit a Pp. 81.§-ában, illetve a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM rendeletben meghatározott módon, illetve azt összegszerűségében sem jelölte meg. Ezért e tárgyban a másodfokú bíróság mellőzte a határozathozatalt.
- [68] A felperest a Pp. 525.§-a alapján munkavállalói költségkedvezmény illette meg, melyre tekintettel a fellebbezési eljárás illetékét az állam viseli a Pp. 95.§ (1) bekezdése alapján. Annak összegét a másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 46.§ (1) bekezdése alapján határozta meg.
- [69] A másodfokú bíróság a fellebbezést erre irányuló kérelem hiányában a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 143.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. november 5.

. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Asbóth Balázs s.k.
bíró